Επιστολή – απάντηση στο άρθρο του π. Βασιλείου Θερμού με τίτλο «Λειτουργοί ή μάγοι;» (Πρωτοπρ. Λάμπρος Φωτόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 6 Ιουνίου, 2006

Ο γνωστός ψυχίατρος, αλλά και πρωτοπρεσβύτερος, κ. Βασίλειος Θερμός, δημοσίευσε στο ενημερωτικό για τους ιερείς της Εκκλησίας της Ελλάδος περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ (Οκτώβριος 2005) ένα ακόμη άρθρο «ποιμαντικού περιεχομένου». Το άρθρο αυτό είναι συγκεκαλυμμένα υβριστικό για τους ιερείς και για το υψηλό λειτούργημά τους. Δεν είναι η πρώτη φορά που ο ψυχίατρος - κληρικός αποστασιοποιείται από τους «μάχιμους» ιερείς και εκφράζει δημόσια την απαρέσκειά του για τον τρόπο που τελείται η θεία Λατρεία από τους Λειτουργούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η άτεγκτη κριτική του δεν έχει αφήσει κατά καιρούς καμμία πλευρά του εκκλησιαστικού βίου άθικτη. Όλα του φταίνε· από τον Δικέφαλο που διακοσμεί τους Ναούς μέχρι τα ράσα των κληρικών... ακόμη και η Αγία Πρόθεση, όπως γίνεται τόσους αιώνες. Όλα του φαίνονται μαύρα, λανθασμένα, άχρηστα, ανώφελα, μαγικά... Αναλαμβάνει έτσι ως αυτόκλητος προστάτης της Εκκλησίας να διορθώσει την χιλιόχρονη παράδοσή της με νέους Κανόνες, δικής του εμπνεύσεως, που υποτίθεται ότι εκφράζουν την αλήθεια που η ιδιοτέλεια των παπάδων έχει συγκαλύψει.

Έτσι «αντιστάσεως μη ούσης», αφού παλαιότερα χαρακτήρισε τους ιερείς ως ζώα και δεν υπέστη κανενός είδους επίπληξη από τους αρμοδίους εκκλησιαστικούς παράγοντες, περνάει τώρα πιο ενεργητικά στην επίθεση στρεφόμενος όχι μόνον κατά των κληρικών αλλά και κατά αυτού του τρόπου τελέσεως των «φοβερών Μυστηρίων» για τα οποία ως κληρικός έδωσε εντός του θυσιαστήριου μυστικά την υπόσχεση να διαφυλάττει από την βεβήλωση.
Προσπαθεί να μας πείσει με διαφόρους κοσμικούς συλλογισμούς ότι η μυστικότητα στον τρόπο τελέσεως της Θείας Λατρείας εκφράζει μια «μαγική θρησκευτικότητα». Αντίθετα αφήνει να εννοηθεί ότι μια Λειτουργία Ντελάληδων όπου όλα θα γίνονται με ξεφωνητά θα ήταν η ιδανική «Λογική Λατρεία». Δηλαδή με άλλα λόγια μας λέγει ο π. Βασίλειος ότι τόσους αιώνες Ορθόδοξου Χριστιανισμού, που οι ιερείς μυστικά με δάκρυα στα μάτια, αγαπητικά, μνημόνευαν στην Αγία Πρόθεση ατέλειωτες ώρες χιλιάδες ονόματα χριστιανών ζώντων και κεκοιμημένων, όπως ο άγιος Νικόλαος Πλανάς, ήταν μάγοι και όχι λειτουργοί. Αν αυτό εννοεί ο π. Βασίλειος τότε πρόκειται περί «δαιμονικού ζήλου» που επιδιώκει να γκρεμίσει όλο το Ορθόδοξο οικοδόμημα.
Όσοι κληρικοί τελούν συνεχώς την Θεία Λατρεία με συντριβή και κατάνυξη μπορούν

να διαβεβαιώσουν τον π. Βασίλειο ότι δεν αισθάνονται ότι «υποχρεώνουν την θεότητα σε συμμόρφωση» -όταν μυστικά και κατανυκτικά προσεύχονται- όπως υπολαμβάνει ο ψυχίατρος-ιερεύς, αλλά με δέος επιζητούν το μέγα Έλεος του Τριαδικού Θεού ώστε να τους αξιώσει να τελειώσουν «ακατακρίτως» τα Άγια. Ο ευσεβής Ορθόδοξος ιερέας γνωρίζει πολύ καλά ότι βρίσκεται απέναντι στο Θεό, πρόσωπο προς πρόσωπο, και δεν επιχειρεί φωνάζοντας κάποιες ευχές να μεταθέσει την ευθύνη του στο Λαό. Κατανοεί τα αμαρτήματά του και συστέλλεται. Εύχεται για του Λαού τα αγνοήματα και συντρίβεται. Πώς αυτά δεν τα έχει ζήσει ο π. Βασίλειος; Οι πιστοί μας πάλι από την δική τους πλευρά δεν αγωνίζονται με άγχος να ξεχωρίσουν λέξη προς λέξη τί μυστικά ή εκφώνως εύχεται ο ιερεύς ή ο ψάλτης, αλλά αφήνονται στη χάρη του Μεγάλου Μυστηρίου που ενεργεί επάνω τους και μέσα τους, τόσο λογικά όσο και νοερά. Δεν διαλογίζονται κατά την ώρα της Θείας Λατρείας περί του πώς γινόταν η Προσκομιδή στους αρχαίους χρόνους ούτε αν ή Α ή Β κίνηση ή λόγος μέσα στην Θ. Λειτουργία εκφράζει «προχριστιανικές αντιλήψεις». Ζουν μόνο το Μυστήριο «κατά το μέτρον της δωρεάς του Χριστού» που δίδεται στον καθένα. Το ίδιο και οι αγιασμένοι ιερείς που έχουν ασκηθεί στην μονολόγιστο ευχή και με αυτήν έχουν τακτοποιήσει τον εσωτερικό τους κόσμο δεν έχουν όλους αυτούς τους δειλούς λογισμούς που το πιο πάνω άρθρο του π. Βασιλείου θέλει να τους φορτώσει. Κανένας ιερέας που τελεί ανελλειπώς τις ακολουθίες του νυχθημέρου και την Θ. Λειτουργία συχνά δεν έχει την παραμικρή αμφιβολία ότι ζει μέσα στην Χάρη του Αληθινού Θεού. Δεν έχει επομένως ανάγκη να αναγκάσει το Θεό να πράξει αυτό που ζητά, όπως νομίζει ψυχολογικά σκεπτόμενος ο αρθρογράφος, αλλά χαίρεται και συγκινείται και δακρύει που ο Τριαδικός Θεός του αποκαλύπτεται πριν ακόμη προφθάσει να του μιλήσει.
Μέσα στην Εκκλησία του Χριστού δεν πρέπει να υπάρχουν «μαθητευόμενοι μάγοι», οι οποίοι να επιδιώκουν με κοσμικό πνεύμα να δοκιμάσουν νέες λειτουργικές φόρμες. Η Ορθόδοξη Εκκλησία πάντα ακολούθησε την παράδοση που επιβάλλεται από τους ιερούς Κανόνες της, πάντα «επομένη τοις αγίοις Πατράσι...». Θα ήταν όχι μόνον άστοχο αλλά και εξαιρετικά επικίνδυνο να εισαγάγουμε στην Αγία Λατρεία μας ψυχολογικές μεθόδους. Οι συνέπειες για όσους επιχειρήσουν κάτι τέτοιο θα είναι όμοιες με αυτές των Ναδάβ και Αβιούδ, των υιών του Ααρών, που προσέφεραν αλλότριον πυρ στο θυσιαστήριο και είχαν τις φοβερές συνέπειες που μας καταγράφει ο Λόγος του Θεού, η αγία Γραφή (Λευιτ. 10.1-2).
Θα διερωτηθεί βεβαία κάποιος: Δεν υπάρχει περίπτωση να παρουσιαστούν Λειτουργοί - Μάγοι ή Μάγοι να γίνουν Λειτουργοί; Νομίζουμε πως θεωρητικά είναι δυνατόν. Όταν κάποιος, παραδείγματος χάριν, ενώ είναι γιατρός και χρησιμοποιεί την κοσμική γνώση που του δίνει η Επιστήμη του, περιβληθεί και το ιερατικό σχήμα, όχι για να υπηρετήσει ταπεινά το Χριστό, αλλά για να έχει μεγαλύτερη δύναμη επιβολής στους ασθενείς του, αυτός ενεργεί ως μάγος και όχι ως Λειτουργός ή Επιστήμονας. Όταν εμφανίζεται ότι δεν είναι μόνον επιστημονική αυθεντία αλλά περιβάλλεται και με θεϊκό κύρος, τότε φοβούμαι ότι ενεργεί μαγικά και παράλογα στις συνειδήσεις των ανθρώπων-πελατών, τότε πράγματι έρχεται «η μιζέρια της συν-

αλλαγής», που ο π. Βασίλειος επισημαίνει.
Είναι ίσως καιρός να σταματήσει ο π. Βασίλειος να προκαλεί τις συνειδήσεις των ιερέων που ταπεινά, αφιλοκερδώς, με αγάπη στο Θεό και τους ανθρώπους τελούν ανελλειπώς την Θεία Λατρεία όπως την διδάχθηκαν από τους αγιασμένους συχνά προκατόχους τους. Αν σταματήσει ο π. Βασίλειος τόσο πληθωρικά να γράφει κατά των Λειτουργών και κατά της Θείας Λατρείας θα του δοθή ίσως περισσότερος χρόνος να τελεί τη Θ. Λατρεία, έτσι ώστε μέσα από προσωπική εμπειρία να πάρει την ορθή απάντηση στα ζητήματα τα οποία με ελλειπή γνώση διαπραγματεύεται.

Μπορείτε να διαβάσετε το επίμαχο άρθρο του π. Βασιλείου Θερμού στο περιοδικό "Εφημέριος" πατώντας στον τίτλο:

«Λειτουργοί ή μάγοι;»

(Πηγή: "Εφημέριος" Μάρτιος 2006)